

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de minister voor Immigratie en Asiel,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Amsterdam, van 25 januari 2011 in zaken nrs. 10/31640, 10/31642 en
10/31644 in de gedingen tussen:

en

de minister voor Immigratie en Asiel.

1. Procesverloop

Bij besluit van 12 augustus 2008 heeft de staatssecretaris van Justitie een verzoek van de vreemdeling om krachtens artikel 64 van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) te bepalen dat uitzetting achterwege blijft, afgewezen. Voorts heeft de staatssecretaris bij onderscheiden besluiten van 22 september 2009 aanvragen van de vreemdelingen om hun een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen.

Bij onderscheiden besluiten van 6 september 2010 heeft de minister van Justitie de door de vreemdelingen tegen voormelde besluiten gemaakte bezwaren ongegrond verklaard. Deze besluiten zijn aangehecht.

Bij uitspraak van 25 januari 2011, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank de daartegen door de vreemdelingen ingestelde beroepen gegrond verklaard, die besluiten vernietigd en bepaald dat de minister voor Immigratie en Asiel nieuwe besluiten op de gemaakte bezwaren neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister voor Immigratie en Asiel (thans: de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel; hierna: de minister) bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 22 februari 2011, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdelingen hebben een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.

2.2. In zijn eerste, tweede en derde grief, in onderlinge samenhang bezien, klaagt de minister dat, samengevat weergegeven, de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de minister, door zich mede te baseren op een onvolledig advies van het Bureau Medische Advisering (hierna: het BMA), de besluiten van 6 september 2010 ondeugdelijk heeft gemotiveerd. De rechtbank heeft hiertoe redengevend geacht dat het BMA heeft nagelaten de verklaring van de behandelaars van de vreemdeling, over de noodzaak van een veilige behandelomgeving bij de behandeling van haar posttraumatische stressstoornis (hierna: PTSS), te weerspreken. De minister betoogt dat de rechtbank aldus niet heeft onderkend dat, samengevat weergegeven, er volgens het BMA in Armenië en Georgië voldoende behandelmogelijkheden voor de vreemdeling zijn en dat het BMA voorts, in reactie op de verklaring van de behandelaars over de noodzaak van een veilige behandelomgeving, te kennen heeft gegeven dat het medisch gezien niet te objectiveren en te voorspellen is hoe iemand zich in de toekomst na een eventuele terugkeer gaat voelen en dat speculatie hierover niet in een objectief, professioneel

advies past. De minster betoogt voorts dat de rechtbank eraan is voorbijgegaan dat het standpunt van de behandelaars dat behandeling in het land van herkomst - Armenië - gecontraïndiceerd is, niet afdoet aan de conclusie van het BMA dat voor de psychische klachten van de vreemdeling voldoende behandelmogelijkheden in Georgië aanwezig zijn.

2.2.1. De behandelaars hebben bij brief van 2 maart 2010 over de vreemdeling verklaard dat, voor zover thans van belang en samengevat weergegeven, zij in haar land van herkomst, Armenië, gedurende een periode van meer dan twee jaar een gedwongen psychiatrische opname op een gesloten afdeling heeft ondergaan. De drugsmafia heeft haar echtgenoot vermoord en ervoor gezorgd dat de vreemdeling in gedwongen psychiatrische opname is terechtgekomen, uit angst dat zij dingen zou weten en mensen zou aangeven. De door de behandelaars gestelde diagnose, te weten PTSS, vindt in de beleving van de vreemdeling met name haar oorsprong in deze door haar als zeer bedreigend ervaren gedwongen opname in het psychiatrisch ziekenhuis te Armenië, van waaruit ze naar Nederland is gevlucht. Vanwege de voortdurende onzekerheid over haar verblijfsstatus in Nederland, is een op verandering en herstel gerichte behandeling tot nu toe niet mogelijk geweest, aldus de behandelaars. De onzekere toestand in verband met haar verblijfsstatus in Nederland maakt dat de psychisch labiele toestand van de vreemdeling zich continueert. Gelet op het voor de vreemdeling ontbreken van een gevoel van veiligheid in haar land van herkomst, hetgeen ook specifiek de klinische behandelmogelijkheden aldaar betreft, is voor een op verandering en herstel van haar klachten gerichte behandeling noodzakelijk dat deze behandeling plaatsvindt in een volledig stabiele en veilige levensbasis in Nederland, structureel en voor lange termijn. De behandelaars bevestigen vanuit hun professionaliteit dat een door de vreemdeling als veilig ervaren behandelomgeving een absolute voorwaarde is voor het tot stand brengen van een behandeling, dat, mede gezien de traumatische voorgeschiedenis, in de beleving van de vreemdeling een dergelijke behandelomgeving in Armenië ontbreekt en dat een behandeling van haar psychiatrische comorbide stoornis in haar land van herkomst gecontraïndiceerd is.

2.2.2. Volgens de BMA-adviezen van 31 juli 2008, 30 maart 2009 en 11 maart 2010, voor zover thans van belang, zijn er in Armenië en Georgië voldoende behandelmogelijkheden voor de psychische klachten van de vreemdeling aanwezig.

Volgens het BMA-advies van 21 september 2009 valt niet te voorspellen hoe iemand zich in de toekomst na een terugkeer zal gaan voelen. Een door een vreemdeling ervaren veiligheidsgevoel valt medisch gezien niet te objectiveren en is geen onderdeel van het medisch advies, aldus het BMA. Verder betreft een beoordeling van de daadwerkelijke veiligheid volgens het BMA geen medisch aspect, valt dit buiten het medisch deskundigheidsgebied en maakt dit geen onderdeel uit van het medisch advies.

2.2.3. In het besluit van 6 september 2010 betreffende de vreemdeling, waarnaar in de besluiten van 6 september 2010 betreffende de overige twee vreemdelingen wordt verwezen, heeft de minister vermeld dat het BMA, naar

aanleiding van een verzoek van de minister van 10 juni 2010 om de verklaringen van de behandelaars met betrekking tot de veilige behandelomgeving te verifiëren, heeft toegelicht dat het BMA geen concrete uitspraak kan doen over een eventueel gevoel van onveiligheid en de invloed hiervan op de effectiviteit van de behandeling, nu het BMA niet kan objectiveren of een subjectief onveiligheidsgevoel van belang is voor het welslagen van de behandelingen. De minister heeft zich op het standpunt gesteld dat behandeling van de klachten van de vreemdeling in medisch-technische zin beschikbaar is in Armenië en dat zij in staat wordt geacht naar dat land terug te reizen om aldaar een machtiging tot voorlopig verblijf (hierna: mvv) aan te vragen en af te wachten.

In het aanvullend verweerschrift van 3 januari 2011 heeft de minister in dit verband voorts verwezen naar een niet specifiek op deze zaak betrekking hebbende nota van het BMA van 27 augustus 2008. In deze nota is te lezen dat volgens het BMA medisch gezien niet te objectiveren en te voorspellen is of iemand zich in de toekomst, bijvoorbeeld na een terugkeer, onveilig gaat voelen, en dat een subjectieve en speculatieve voorspelling niet thuishoort in een objectief en professioneel advies. Dat een mogelijk gevoel van veiligheid naar verwachting betere behandelresultaten zal opleveren, is op zich voorstelbaar, maar betekent niet dat bij een persoon die zich onveilig voelt psychiatrische behandeling is uitgesloten, aldus het BMA. Voorts vermeldt het BMA in deze nota dat een beoordeling van de daadwerkelijke veiligheid geen medisch aspect betreft, dat dit dus buiten het medisch deskundigheidsgebied valt en geen onderdeel zal zijn van een medisch advies.

2.2.4. Het BMA is niet ingegaan op de onder 2.2.1. weergegeven verklaring van de behandelaars van de vreemdeling dat een door haar als veilig ervaren behandelomgeving een absolute voorwaarde is voor het tot stand brengen van een behandeling en dat een dergelijke omgeving in de beleving van de vreemdeling in Armenië ontbreekt. De behandelaars hebben in de brief van 2 maart 2010 hun opvatting over de noodzaak van een veilige behandelomgeving toegespitst op de aard en het ontstaan van de psychische klachten van de vreemdeling en de daarop betrekking hebbende specifieke omstandigheden. Hierbij hebben de behandelaars van belang geacht dat de bij de vreemdeling gediagnosticeerde PTSS gerelateerd zou zijn aan de door haar als zeer bedreigend en traumatisch ervaren gedwongen opname van meer dan twee jaar in een gesloten afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis in Armenië en dat haar gevoel van onveiligheid ook specifiek de klinische behandel mogelijkheden in dat land betreft. De minister heeft bedoelde opname niet bestreden.

Gelet op deze concrete informatie had het BMA, op grond van omstandigheden die het BMA vanuit zijn deskundigheid kan beoordelen, zich gemotiveerd behoren uit te laten over de vraag of, in aanmerking genomen de aard en het ontstaan van de psychische klachten van de vreemdeling, al dan niet aanleiding bestond tot gereede twijfel over de effectiviteit van een door de vreemdeling in Armenië te ondergane medische behandeling of de haar in dat land te leveren zorg. Onder deze omstandigheden en nu de minister ook overigens niet heeft toegelicht waarom de onder 2.2.1. weergegeven verklaring van de behandelaars hem niet tot een ander dan het

in de onderscheiden besluiten van 6 september 2010 neergelegde standpunt noopt, heeft de minister, gelet op de uitspraak van de Afdeling van 18 april 2012 in zaak nr. 201011373/1/V3 (www.raadvanstate.nl), niet kunnen volstaan met een verwijzing naar de door het BMA gegeven algemene toelichting.

Het betoog van de minister dat de rechtbank eraan is voorbijgegaan dat behandeling van de klachten van de vreemdeling in Georgië mogelijk is, kan niet tot het ermee beoogde doel leiden, reeds omdat de minister aan de besluiten van 6 september 2010 uitsluitend de motivering ten grondslag heeft gelegd dat de vreemdeling in Armenië kan worden behandeld.

De eerste, tweede en derde grief falen.

2.3. In zijn vierde grief klaagt de minister dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, nu uit de uitspraak van de Afdeling van 1 december 2010 in zaak nr. 201002688/1/V3 (www.raadvanstate.nl) niet zonder meer valt af te leiden dat een algemene beschrijving van de door de Dienst Terugkeer & Vertrek te volgen procedure bij uitzetting, waaronder het leggen van contact met een niet concreet bij naam genoemde behandelaar en psychiatrische kliniek in Armenië, voor de minister voldoende is om aan zijn vergewisplicht te voldoen, de minister de besluiten van 6 september 2010 in zoverre ondeugdelijk heeft gemotiveerd. De minister betoogt dat de rechtbank aldus niet heeft onderkend dat uit voormelde uitspraak van de Afdeling volgt dat de vergewisplicht niet zo ver strekt dat de fysieke overdracht reeds ten tijde van het nemen van het besluit moet zijn geregeld en gegarandeerd. De minister voert aan dat hij voldoende heeft toegelicht dat op het moment van uitzetting van de vreemdeling aan de in het BMA-advies van 4 (lees: 11) maart 2010 gestelde vereisten kan worden voldaan. Voorts wijst hij erop dat de vreemdeling pas zal worden uitgezet, indien aan alle vereisten uit dit BMA-advies is voldaan.

2.3.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer bij uitspraak van 9 maart 2011 in zaak nr. 201004582/1/V1; www.raadvanstate.nl), dient de minister, indien hij bij de beoordeling of een vreemdeling krachtens artikel 17, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 dient te worden vrijgesteld van het vereiste om over een geldige mvv te beschikken dan wel voor toepassing van artikel 64 van de Vw 2000 in aanmerking komt, een BMA-advies betreft waarin het BMA aan de uitzetting van een vreemdeling vereisten heeft gesteld, zich reeds ten tijde van deze beoordeling ervan te vergewissen dat het mogelijk is dat bij de daadwerkelijke verwijdering van de desbetreffende vreemdeling aan die vereisten kan worden voldaan. De minister kan dat niet uitstellen tot het moment waarop daadwerkelijk tot verwijdering wordt overgegaan. In dat kader dient de minister, ingeval het BMA aan de uitzetting van een vreemdeling het vereiste heeft verbonden dat de desbetreffende vreemdeling bij aankomst in het land van herkomst fysiek moet worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars, in het onderliggende besluit inzichtelijk te maken met welke concreet bij naam genoemde behandelaars dan wel instellingen vóór uitzetting van deze vreemdeling contact zal worden opgenomen teneinde aan voormeld vereiste te voldoen. Indien de minister in dat besluit tevens heeft toegezegd dat deze vreemdeling niet zal worden uitgezet, ingeval de fysieke overdracht niet kan

worden geregeld, heeft hij aan voormelde vergewisplicht voldaan. Deze vergewisplicht strekt evenwel niet zover dat de fysieke overdracht reeds ten tijde van de totstandkoming van dat besluit, voor zover dit feitelijk al mogelijk zou zijn geweest, geregeld en gegarandeerd dient te zijn.

2.3.2. In het BMA-advies van 11 maart 2010 is te lezen dat, voor zover thans van belang, de vreemdeling kan reizen, mits zij wordt begeleid door een psychiatrisch verpleegkundige, de beschikking heeft over medicatie en een zorgvuldige overdracht aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming plaatsvindt. Voorts vermeldt het BMA dat in Armenië en Georgië voldoende behandelmogelijkheden aanwezig zijn. In Armenië is psychiatrische behandeling verkrijgbaar in onder meer het Psychiatrisch Medisch Centrum te Jerevan en in Georgië onder meer in het Mental Clinical Hospital te Tbilisi, aldus het BMA.

2.3.3. In het besluit van 6 september 2010 betreffende de vreemdeling heeft de minister zich, onder verwijzing naar het BMA-advies van 11 maart 2010, op het standpunt gesteld dat, voor zover thans van belang, de vreemdeling kan reizen en dat in Armenië voldoende behandelmogelijkheden voor haar psychische klachten aanwezig zijn, zodat zij in staat wordt geacht aldaar een mvv-aanvraag in te dienen en af te wachten.

2.3.4. De grief faalt, reeds omdat de minister in het besluit van 6 september 2010 betreffende de vreemdeling niet heeft toegezegd dat de vreemdeling niet zal worden uitgezet indien de fysieke overdracht niet is geregeld. In de in het verweerschrift in eerste aanleg alsnog gedane toezegging heeft de rechtbank in dit geval, gelet op hetgeen met betrekking tot de eerste tot en met derde grief is overwogen, geen aanleiding hoeven zien de rechtsgevolgen van de vernietigde besluiten in stand te laten.

2.4. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

2.5. De minister dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. veroordeelt de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tot vergoeding van bij de vreemdelingen in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 437,00 (zegge: vierhonderdzevenendertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;
- III. bepaalt dat van de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel een griffierecht van € 448,00 (zegge: vierhonderdachtenveertig euro) wordt geheven.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. M.G.J. Parkins-de Vin en mr. R. van der Spoel, leden, in tegenwoordigheid van mr. J.J. Janssen, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

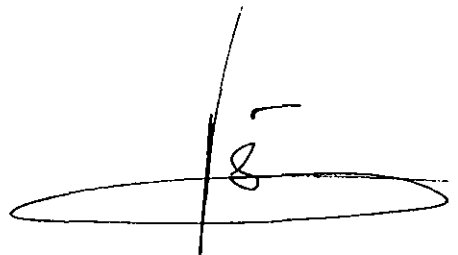
w.g. Janssen
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 20 juli 2012

418-660.

Verzonden: 20 juli 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' shape with a horizontal line across it, and a smaller, more intricate mark to the right.

mr. H.H.C. Visser